

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3680/2022
26.02.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића председника већа, Драгане Бољевић и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., коју заступа Марко Милошевић адвокат из ..., против тужене Јавне предшколске установе „Пчелица“ Ниш, коју заступа Тања Савић адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4940/2021 од 31.05.2022. године, на седници одржаној 26.02.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4940/2021 од 31.05.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 4940/2021 од 31.05.2022. године одбијена је жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Нишу П1 160/2020 од 29.07.2021. године којом је усвојен је тужбени захтев и поништена решења директора тужене број .. од 03.12.2019. године и управног одбора тужене број .. од 25.12.2019. године, обавезана тужена да врати тужиљу на рад на одговарајуће радно место, призна јој сва права из радног односа и по основу рада почев од 03.12.2019. године (став први изреке) и накнади тужилји трошкове парничног поступка од 116.250,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате (став други изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилја је поднела одговор на ревизију.

Одлучујући о побијаној одлуци, на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20, 10/23; у даљем тексту: ЗПП), Врховни суд је утврдио да је ревизија тужене неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

У правноснажно окончаном поступку утврђено је да је тужила била у радном односу код туженог по основу уговора о утврђивању међусобних права, обавеза и одговорности број .. закљученог 20.06.2007. године, чијим је анексом број 3 од 11.12.2018. године распоређена на послове „дипломирани економиста за финансијско рачуноводствене послове за калкулацију цена и пореза“ у сектору „ББ“, за које радно место је Правилником о организацији и систематизацији послова туженог од 31.05.2018. године био предвиђен седми степен стручне спреме из области економских наука. Правилником тужене од 07.11.2019. године о организацији и систематизацији послова у ЈПУ „Пчелица“ смањен је број радних места у односу на претходни правилник и радно место на коме је тужила обављала рад укинута. У складу са тим правилником донета је 28.11.2019. године Одлука о покретању поступка за утврђивање вишка запослених услед технолошких, економских и организационих промена и комисија тужене је утврдила постојање седам запослених за чијим радом је престала потреба, међу којима и тужила. Тужили је престао радни однос због престанка потребе за њеним радом побијаним решењем од 03.12.2019. године, у коме је констатовано и да послодавац није могао да јој обезбеди други одговарајући посао који одговара њеној стручној спреми, а њена жалба против тог решења одбијена је решењем од 25.12.2019. године, које је тужила такође побијала у овој парници. Тужена је расписала конкурс 11.10.2019. године за пријем у радни однос на неодређено време на радно место „службеник за односе са јавношћу и маркетинг“, на који се пријавила и тужила која је раније те послове обављала. По престанку тужилиног радног односа, директор тужене је 27.12.2019. године наложио запосленом ВВ да од тог дана обавља послове дипломираног економисте у служби за обављање административно-техничких послова продаје и сервисирања прехранбених послова у сектору „ББ“, који су идентични онима које је тужила обављала пре него што јој је радни однос престао.

Код овако утврђено чињеничног стања правилно су нижестепени судови применили материјално право када су поништили као незаконита побијана решења, обзиром да је у тренутку престанка радног односа тужили постојало упражњено одговарајуће радно место за које је тужила испуњавала услове, а осим тога тужили нису понуђене мере прописане одредбом члана 155. став 1. тачка 5. Закона о раду.

Наиме, тужили је отказан уговор о раду због престанка потребе за њеним радом на основу члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, чијом применом послодавац може да откаже из оправданих разлога уговор о раду запосленом, ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла. Закон о раду прописује само поступак који се у том случају примењује и одређује права која је послодавац дужан да обезбеди запосленима за чијим радом је престала потреба.

Да би отказ био законит, потребно је да је за радом одређеног запосленог престала потреба у објективном смислу, што значи да је за обављање послова на којим је запослени био распоређен престала потреба, а послодавац није имао могућност да запосленог распореди на друге послове за које запослени има стручну квалификацију и радне способности. Запослени има право да у ситуацији када дође до престанка потребе за његовим радом на одређеним пословима буде распоређен на друге послове за чије обављање послодавац и даље има потребу, а запослени стручну спрему и способности. Како то правилно закључују и нижестепени судови, тужена је била у обавези да за запослене за које се утврди да су технолошки вишак обезбеди распоређивање на друга слободна радна места у оквиру установе, према њиховом степену стручне спреме и занимању. Тужена је то пропустила да учини иако је таква

могућност објективно постојала, пошто је непосредно након отказа тужилји директор тужене наложио другом запосленом да обавља управо оне послове које је тужилја до тад обављала. Зато је неосновано указивање ревидента да је ово учињено у складу са новом систематизацијом и организацијом послова код туженог и да је том запосленом смањен обим посла. Осим тога, по конкурс од 11.10.2019. године, на који се јавила и тужилја, јер је за то радно место испуњавала услове, који је окончан 18.12.2019. године (након што је тужилји престао радни однос) примљено је друго лице. Околност да је конкурс расписан за друго радно место а не за радно место на ком је тужилја радила, не утиче на другачију оцену повреде права тужилје приликом доношења решења о отказу, обзиром да је тужилја поседује одговарајућу стручну спрему за то радно место, и у погледу стручне спреме и у погледу радног искуства, а послове који то радно место захтева већ је обављала код туженог, те је на њих могла бити распоређена након укидања радног места на ком је обављала рад.

Дакле, ако је у време када је проглашен технолошким вишком постојала потреба за пословима за које запослени испуњава услове, нема услова да се запослено лице огласи технолошким вишком. Код чињенице да код туженог није дошло до смањења обима посла, обзиром да је тужена расписала конкурс за пријем у радни однос једног запосленог на пословима за које је тужилја поседовала одговарајућу стручну спрему, односно да је другом запосленом наложено да извршава и послове које је тужилја обављала до престанка радног односа, нижестепени судови су правилно закључили да потреба за радом тужилје није престала, због чега је оспорено решење незаконито а ревизијски наводи тужене о погрешној примени материјалног права неосновани. Правна последице поништаја решења о отказу уговора о раду јесте и враћање на рад запосленог, што је тужилја и захтевала у смислу члана 191. Закона о раду, па су правилно нижестепени судови применили материјално право када су усвојили тужилјин захтев у целости, због чега је одлучено као у првом ставу изреке, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

Тужена није успела у поступку по ревизији, па јој ставом другим изреке одбијен њен захтев за накнаду тих трошкова, на основу члана 165. став 1. у вези с чланом 153. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић